

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 65/09-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. apríla 2009 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o sťažnosti V. S., T., zastúpeného advokátom JUDr. M. B., T., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 858/00 v období po vydaní nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 2/04 z 8. decembra 2004 a sp. zn. IV. ÚS 248/04 zo 14. januára 2005 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 858/00 v období po vydaní nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 2/04 z 8. decembra 2004 a sp. zn. IV. ÚS 248/04 zo 14. januára 2005 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 858/00 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

3. V. S. p r i z n á v a primerané finančné zadosťučinenie v sume 3 000 € (slovom tritisíc eur), ktoré je Okresný súd Trenčín p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. V. S. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 245,70 € (slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov), ktoré je Kancelária Ústavného súdu Slovenskej republiky p o v i n n á vyplatiť na účet ustanovenému právnenmu zástupcovi JUDr. M. B., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Okresný súd Trenčín je p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia v sume 245,70 € (slovom dvestoštyridsaťpäť eur a sedemdesiat centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 65/09-21 z 12. februára 2009 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť V. S., T. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Trenčín (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 858/00 v období

po vydaní nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 2/04 z 8. decembra 2004 a sp. zn. IV. ÚS 248/04 zo 14. januára 2005.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 5 C 858/00 sa sťažovateľ v procesnom postavení žalobcu domáha obnovenia „právneho stavu hranice pozemku“. Sťažovateľ tvrdí, že okresný súd, aj napriek skutočnosti, že ústavný súd už opakovane (dvakrát) skonštatoval, že v predmetnom konaní došlo postupom okresného súdu k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, prikázal okresnému súde konať, aj naďalej postupuje v jeho veci so zbytočnými prietahmi, čím sa prehľbuje stav jeho právnej neistoty a oddiaľuje právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti okrem iného uviedol:

„V danom prípade od pôvodného podania návrhu žaloby na súd s návrhom na obnovu pôvodného stavu hranice (...), ktorý návrh žaloby bol súdu doručený dňa 14. 01. 1993 uplynula lehota 10 rokov a konanie na súde stále nie je ukončené aj napriek tomu, že Ústavný súd Slovenskej republiky prikázal nálezmi III. ÚS 2/04 a IV. ÚS 243/04-27 vo veci konať bez zbytočných prietáhov. (...)

Skutočnosť, že Okresný súd v Trenčíne o mojom návrhu nerozhodol, hoci od podania prvého návrhu uplynulo 10 rokov, vyvoláva u mňa dlhodobý stav právnej neistoty, ktorý pretrváva počas celého tohto obdobia, napriek využitiu dostupných právnych prostriedkov nápravy. (...)

Včasné rozhodnutie Okresného súdu v Trenčíne v predmetnom konaní by odstránilo stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádzam, čo je aj podľa doterajšej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd Slovenskej republiky svojimi nálezmi III. ÚS 2/04-59 a IV. ÚS 248/04-27 prikázal vo veci konať bez zbytočných prietáhov.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v jeho veci rozhodol týmto nálezom:

„1. Okresný súd v Trenčíne v konaniach vedených pod sp. zn.: 5 C 858/00 porušil základné právo V. S. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj jeho právo na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

2. V. S. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 350.000.- Sk, ktoré mu je Okresný súd v Trenčíne povinný vyplatiť do jedného mesiaca od právoplatnosti nálezu.

3. Okresný súd v Trenčíne je povinný uhradiť trovy právneho zastupovania.

4. Okresnému súdu v Trenčíne prikazuje, aby vo veci vedenej pod sp. zn.: 5 C 858/00 konal bez zbytočných prieťahov.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho podpredseda listom sp. zn. Spr 273/09 z 11. marca 2009 a ustanovený právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 3. apríla 2009.

2.1 Podpredseda okresného súdu okrem popisu procesných úkonov okresného súdu v skúmanom konaní vo svojom vyjadrení uviedol:

„Z uvedeného postupu sťažovateľa, keď sa vytyčeného pojednávania nezúčastní a v priebehu konania podstatným spôsobom mení svoj návrh (v priebehu dvoch mesiacov dva krát), vyplýva, že zo strany konajúceho súdu v rozhodovaní nedošlo k prieťahom v konaní. (...)

Súhlasíme, aby ústavný súd vec prejednal bez ústneho pojednávania.“

2.2 Ustanovený právny zástupca sťažovateľa vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol:

«Sťažovateľ nepovažuje dôvody uvádzané vo vyjadrení Okresného súdu Trenčín za spôsobilé ospravedlniť neúmernú dĺžku jeho súdneho konania a prieťahy, ktoré v tomto konaní vznikli. Sťažovateľ vo svojej žalobe vo veci vedenej pred Okresným súdom Trenčín pod sp. zn. 5 C 858/00 jasne a zrozumiteľne uviedol proti komu jeho návrh smeruje, čoho sa v merite veci chce domáhať, na základe akých skutkových okolností a čo od súdu očakáva.

Je síce pravdou, že sťažovateľ nie je práva znalá osoba a jeho návrhy nemusia úplne korešpondovať s hmotným a procesným právom, avšak táto skutočnosť, nemôže byť sama osobe dôvodom na nekonanie vo veci a oddialovanie rozhodnutia vo veci samej. (...)

Je preukázané, že sťažovateľ spolupracoval s Okresným súdom Trenčín a na každú jeho výzvu alebo žiadosť bez meškania reagoval. Je preto nepochybné, že sťažovateľ, v rámci svojich možností, vyvinul maximálne úsilie o ochranu svojich práv, ktorú ochranu mu Okresný súd Trenčín oddialovaním meritórneho prejednávania veci a nevykonaní navrhovaného alebo pre rozhodnutie potrebného dokazovania neposkytol. Okrem samotnej dĺžky konania je teda potrebné zvážiť tiež tú skutočnosť, či postup súdu v sťažovateľovej veci bol efektívny a primeraný, a nie len formálny, teda či úkony súdu vo vzťahu ku sťažovateľovi viedli a mohli viesť k rýchlejšiemu prejednaníu a rozhodnutiu veci, a tým odstráneniu právnej neistoty v jeho právnych vzťahoch. Je vecou súdu aký postup pre prejednanie veci zvolí, avšak v tomto smere je sťažovateľ toho názoru, že aj postup zvolený Okresným súdom Trenčín spôsobil v konaní zbytočné prieťahy ho neúmerne predĺžili. (...)

Sťažovateľ je toho názoru, že Okresný súd Trenčín má povinnosť konať bez prieťahov aj o žalobách „nie právne perfektných“ tak, aby právna neistota vo vzťahoch ich účastníkov (v danom prípade najmä sťažovateľa) bola čím skôr odstránená a o týchto vzťahoch bolo právne záväzným spôsobom rozhodnuté.

Na námietku Okresného súdu Trenčín, týkajúcu sa zmien žaloby zo strany sťažovateľa, sťažovateľ uvádza, že tieto zmeny sa diali na základe postupu (výziev) súdu a od posledného ústneho pojednávania aj na základe skutočností zistených z vykonaného dokazovania na tomto pojednávaní. Od počiatku však sťažovateľ tvrdil rovnaký skutkový stav a domáhal sa v zásade rovnakých nárokov v merite veci. Uskutočnené zmeny žaloby preto nikdy neboli takého rozsahu a charakteru, ktorý by vyžadoval, oproti predošlému zneniu žaloby, hlbšie naštudovanie veci, či zadováženie iných (sťažovateľom neoznačených) dokladov. Keďže dokazovanie pred zmenami žaloby zo strany sťažovateľa v podstate vykonané nebolo, neboli ani z tohto pohľadu zmeny žaloby dôvodom na oddialovanie nariadenia ústneho pojednávania, či samotného rozhodnutia v merite veci. O prípustnosti týchto zmien mohol Okresný súd Trenčín rozhodnúť bezodkladne a neboli dôvodom na prieťahy, ktoré v súdnom konaní pred Okresným súdom Trenčín vznikli. (...)

Zároveň sťažovateľ súhlasí s tým, aby v konám o jeho sťažnosti Ústavný súd SR upustil o ústneho pojednávania (...).»

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo, alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 5 C 858/00 v období po vydaní nálezov ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 2/04 z 8. decembra 2004 a sp. zn. IV. ÚS 248/04 zo 14. januára 2005:

- 12. júl 2005 – okresný súd uznesením zastavil konanie proti žalovanému v 2. rade (Obecný úrad v D.),
- 15. august 2005 – sťažovateľ sa odvolal proti uzneseniu s tým, že žalovaného v 2. rade nesprávne označil, a súčasne toto označenie opravil,
- 17. august 2005 – okresný súd uznesením odmietol odvolanie sťažovateľa ako oneskorene podané,
- 22. september 2005 – sťažovateľ podal odvolanie proti uzneseniu zo 17. augusta 2005 a súčasne navrhol, aby do konania ako nový žalovaný vstúpila Obec D. (ďalej len „obec“),

- 27. september 2005 – spis bol predložený Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“),
- 31. október 2005 – krajský súd uznesením sp. zn. 4 Co 289/05 potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie okresného súdu,
- 7. december 2005 – spis bol vrátený okresnému súdu,
- 3. január 2006 – okresný súd nariadil pojednávanie na 21. február 2006 a súčasne vyzval príslušný katastrálny úrad na identifikáciu sporných parciel a zaslanie príslušných LV,
- 7. február 2006 – katastrálny úrad zaslal požadované listiny,
- 9. február 2006 – sťažovateľ ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní zo zdravotných dôvodov a súčasne sa vyjadril k sporu a upresnil žalobný petit,
- 13. február 2006 – zákonná sudkyňa dala pokyn na zrušenie nariadeného termínu pojednávania z dôvodu nutnosti jej oboznámenia sa so spisom sp. zn. 18 C 261/05, ktorý bol pripojený k sp. zn. 5 C 858/00 na spoločné konanie,
- 20. február 2006 – okresný súd uznesením vyzval sťažovateľa, aby opravil, resp. upresnil žalobu v smere naznačenom okresným súdom,
- 15. marec 2006 – sťažovateľ reagoval na výzvu okresného súdu,
- 16. marec 2006 – okresný súd nariadil výsluch sťažovateľa na 19. apríl 2006 a súčasne vyzval obec na poskytnutie nevyhnutných informácií,
- 18. apríl 2006 – okresný súd urgoval obec, aby odpovedala na jeho výzvu,
- 19. apríl 2006 – okresný súd uskutočnil informatívny výsluch sťažovateľa a súčasne žiadal súvisiace informácie od katastrálneho úradu, ako aj od obvodného úradu pre cestnú dopravu,
- 21. apríl 2006 – obec reagovala na výzvu okresného súdu,
- 3. máj 2006 – sťažovateľ sa vyjadril k sporu,
- 12. máj 2006 – obvodný úrad pre cestnú dopravu oznámil okresnému súdu, že vec postupuje na vybavenie príslušnej správe ciest,
- 22. máj 2006 – správa ciest poskytla okresnému súdu žiadané informácie,
- 23. máj 2006 – okresný súd urgoval odpoveď katastrálneho úradu,
- 31. máj 2006 – katastrálny úrad zaslal požadované listiny,
- 26. november 2007 – okresný súd nariadil informatívny výsluch sťažovateľa na 19. december 2007,

- 19. december 2007 – uskutočnil sa informatívny výsluch sťažovateľa,
- 31. január 2008 – okresný súd vyzval katastrálny úrad na predloženie listín,
- 27. marec 2008 – okresný súd urgoval odpoveď katastrálneho úradu,
- 21. máj 2008 – okresný súd urgoval odpoveď katastrálneho úradu,
- 30. máj 2008 – katastrálny úrad reagoval na výzvu okresného súdu,
- 17. september 2008 – okresný súd nariadil pojednávanie na 8. október 2008,
- 2. október 2008 – žalovaný v 1. rade ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní,
- 8. október 2008 – po vypočutí sťažovateľa bolo pojednávanie odročené na 14. november 2008 a súčasne okresný súd uznesením zastavil konanie v časti žalobného návrhu, ktorým sa sťažovateľ domáhal náhrady škody, a v ktorej zobral sťažovateľ žalobu späť, a tiež uznesením ustanovil sťažovateľovi právneho zástupcu z radov advokátov,
- 14. november 2008 – po oboznámení sa s vykonaným dokazovaním bolo pojednávanie odročené na 6. február 2009 s tým, že právny zástupca sťažovateľa vyšpecifikuje žalobný petit,
- 6. február 2009 – konalo sa pojednávanie, ktoré po vypočutí právnych zástupcov účastníkov konania a po vydaní uznesenia, ktorým okresný súd zastavil v celom rozsahu konanie proti žalobcovi v 1. rade, bolo odročené na neurčito s tým, že právni zástupcovia sťažovateľa a žalovaného v 2. rade predložia do 15 dní otázky na účely nariadenia znaleckého dokazovania.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak

porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04, I. ÚS 182/06).

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet a právoplatne nerozhodli (m. m. I. ÚS 24/03, IV. ÚS 232/03). Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 858/00 o žalobe sťažovateľa o určenie priebehu hranice pozemku došlo v období po vydaní nálezov ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 2/04 z 8. decembra 2004 a sp. zn. IV. ÚS 248/04 zo 14. januára 2005 k opätovnému porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd vzal do úvahy právny a skutkový stav veci zohľadniac pritom aktuálne štádium konania v danej veci. Vzhľadom na predmet konania, ktorým je určenie priebehu hranice pozemku, ako aj vzhľadom na existujúcu právnu úpravu a skutočnosť, že ide o súčasť štandardnej rozhodovacej agendy všeobecných súdov, ústavný súd nepovažuje toto konanie za právne zložité. Ústavný súd síce uznáva, že ustálenie skutkového stavu v sporových konaniach môže byť náročné, avšak v danej veci z dosiaľ okresným súdom vykonaných procesných úkonov nevyplýva, žeby išlo o konanie skutkovo náročné, resp. ústavný súd v postupe okresného súdu nezistil žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by odôvodňovali viac ako osem rokov trvajúce konanie, a to bez jediného meritórneho rozhodnutia vo veci. Okresný súd vo svojom vyjadrení rovnako nenamietal právnu ani faktickú zložitosť konania.

2. Správanie sťažovateľa ako účastníka konania je druhým kritériom pri rozhodovaní o tom, či v konaní pred okresným súdom došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z prehľadu súdneho spisu v skúmanom období ústavný súd síce zistil, že sťažovateľ do doby, kým mu bol v konaní pred okresným súdom ustanovený právny zástupca, dvakrát upresňoval žalobný petit, avšak na druhej strane okresný súd dvakrát uskutočnil informatívny výsluch sťažovateľa, pri príležitosti ktorých mal okresný súd v prípade jeho pretrvávajúcích nejasností možnosť vyjasniť si priamo so sťažovateľom, čoho sa v konaní domáha.

3. Napokon ústavný súd skúmal postup okresného súdu v predmetnom konaní, a to v období po vydaní nálezov ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 2/04 z 8. decembra 2004 a sp. zn. IV. ÚS 248/04 zo 14. januára 2005, a v tejto súvislosti zistil, že v kontexte celkovej dĺžky skúmaného konania bol postup okresného súdu opätovne poznačený zbytočnými priet'ahmi v období od 14. januára 2005, keď ústavný súd nálezom už druhýkrát konštatoval porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a prikázal okresnému súdu konať, do 12. júla 2005, keď okresný súd uznesením zastavil konanie proti žalovanému v 2. rade, t. j. takmer šesť mesiacov. Nečinnosť v trvaní viac ako jeden rok a päť mesiacov v postupe okresného súdu ústavný súd zistil v čase od 31. mája 2006, keď boli okresnému súdu doručené vyžiadané listiny, do 26. novembra 2007, keď okresný súd nariadil informatívny výsluch sťažovateľa.

Za obdobie neefektívnej činnosti považuje ústavný súd aj obdobie od 31. januára 2008, keď okresný súd vyžiadal od katastrálneho úradu listinné dôkazy, ktoré mu po urgenciách okresného súdu boli doručené 30. mája 2008, do 17. septembra 2008, keď okresný súd nariadil pojednávanie, t. j. okresný súd okrem urgencií katastrálneho úradu nevykonával vo veci žiadny procesný úkon viac ako osem mesiacov.

Nie zanedbateľnou skutočnosťou je, že okresný súd od podania žaloby sťažovateľom 26. októbra 2000 v predmetnej veci dosiaľ pojednával iba trikrát, pričom prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo až po takmer 8 rokoch od podania žaloby, a to 8. októbra 2008.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 858/00 došlo v období po vydaní nálezov ústavného súdu sp. zn. III. ÚS 2/04 z 8. decembra 2004 a sp. zn. IV. ÚS 248/04 zo 14. januára 2005 opätovne k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany s'ťažovateľovi ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súdu podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných priet'ahov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

S'ťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 350 000 Sk (11 617,87 €).

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je pre s'ťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať s'ťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na nečinnosť okresného súdu, ako aj vzhľadom na to, že v predmetnom konaní už ústavný súd opakovane (dvakrát) vyslovil porušenie práv s'ťažovateľa okresným súdom na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a prikázal mu vo veci konať, považuje za primerané v sume 3 000 €, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátom.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia s'ťažovateľa ústavný súd vychádzal z ustanovení § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2009 je 115,90 € a hodnota režijného paušálu je 6,95 €.

Ústavný súd priznal s'ťažovateľovi úhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2009 (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) v sume 245,70 € vrátane režijného paušálu, tak ako to je uvedené v bode 4 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. apríla 2009